

solo cursu triginta annorum tolli, & extinguiri pactum, & facultatem redimendi rem veditam, toties, quories, & quandocumque affirmant quadraginta tres Doctores, quos congesi in cons. 962. nu. 39. lib. 10. Quibus accidunt Rinaldus sen. in cons. 296. nu. 4. Cagnolus in l. 2. nu. 73. vers. cōis est. & nu. 77. vers. sed non est recessum. C. de pactis interempt. & vendit. Nec repugnat, si dicatur, aduersus praecepta præscriptione etiam quadraginta annorum concedi ciuitati restitucionem in integrum ex capite saltem ignorantia; quia respondeatur, ut scripti supra in prima dubitatione, ubi deitulo præscriptionis differui.

Secundum vel ex eo locus amplius non est huic pacto redimendi, q̄ anno 1532. die 26. Aprilis cōuentū fuit inter dictā ciuitatem, & Bosio, q̄ ciuitas ipsa numerari faceret ipsi Bosio libras quatuor centū pro omni & toto eo, quod ipse Bosius petere, & cōsequi posset occasione factorum dictorum prædiorum: & q̄ ipse Bosius acceptaret dictorū prædiorū proprietatem in se, & super se, liberando ciuitatē ab omni, & toto eo, quod petere cōsequi posset ipse Bosius occasione dictā p̄cipiat, & emergentiū ab ea, &c. Quæ quidē verba (præsertim illa, in se, & super se) significant remissionem, & renūciationē pacti de redimendo. Et propterē actum, & ordinatum fuit, quod ipse Bosius causa dicti crediti, non posset amplius aliquid petere: cum illud totum confutetur, mediante renūciatione dicti pacti, & dictis libris quatuor centū.

Non etiam repugnat, quod obijicitur, in omnem causum, pretium renūciationis dicti pacti fuisse nimis tenuis, ob id ciuitatem tanquam laſam posse rescindi facere dictam remissionem, & renūciationem. Nam respondetur ex dictis supra in prima dubitatione, pretium plusquam iustum fuisse numeratum. Non repetito iam dicta.

S V M M A R I V M.

- 1 Statutum Regij cap. 76. Quod filia dotata succedat, declaratum. num. 2.
- 3 Filiam dicti dotatam, ut excludatur ex statuto à succedendo, cum pater reliquit ei dotem ut nubere posset.
- 4 Filiam non dicti dotatam ut excludatur à fratre, cum mortuo patre hæreditate delata, dotatur à fratre. nu. 5.
- 6 Dotatam intelligi mortis patris tempore, in statutis de successione. num. 7.
- 8 Successionis capacem dici, qui mortis defuncti tempore est capax, nec casum superuenientē prodeſſe. Licet contra 10. & 11.
- 9 Hæredem semel dispositione statuti, fieri non hæredem.
- 10 Successionis capacem dici filium, qui est capax tempore quo vult succedere. nu. 11.
- Filiam in successione, sat esse fieri habilem tempore quo vult succedere.
- 12 L. vlt. ff. unde lib. declarata.
- 13 Filiam exclusam à statuto in successionebus si dotetur, oportere esse habilem tempore mortis testatoris, propter suitatem. num. 14.
- Suitatem efficiere ut filius statim mortuo patre si hæres nec sit dare medium.
- 15 Hæredum capacitatem attendi triplici tempore.
- 16 Statutum ciuitatis excludens feminas esse ius ciuale.
- 17 Filiū, filiam vè suitas causa statim iure ciuili fieri hærides patris, sed iure præterito habere beneficium abstinēdi.
- 18 Suitatem in hæreditatis acquisitione spectari tribus temporibus.
- 19 Sororem non excludi ab hæreditate ex statuto requirete eam dotatam ut excludatur, nisi ante delata sit dotata.
- 20 Statutum Regij, quod mulier legitime dotata à patre, etc. non posset habere regessum. &c. declaratum.
- Dotatā dici, quæ ante tēpus delata hæreditatis est dotata.
- 21 L. pactum. C. de collat. declarata.
- 22 Legitimē factum dici quod iuste obseruata legum dispoſitione.
- 23 Fratrem sorori dotem legitimā minorem constituerem non posse.
- 24 Dotari congrue ac legitimē esse synonyma.
- 25 Statutum quod filia dotata non succedat, habere hec verba pro conditione apposita.

Condi-

- 26 Conditionis legalis implementum non transire ad hæredē.
- 27 Statutum excludens dotatam à successione patris, fratri, matris, sufficeret si ab aliquo enumeratorum dotetur.
- 28 Feminam exclusam à successione propter masculos, masculis non existentibus, admitti.
- 29 Feminam semel exclusam à successione, semper dici exclusam.

F A C T I S P E C I E S.

Illustris atque Excellens D. Horatius Calcanus Regiensis, tribus relictis filijs, hoc est D. Narciso, D. Anna, & Iulia, deceſſit intestatus. Patris hæres extitit dictus D. Narcissus, qui primum matrimonio collocauit D. Annam, cui & dotem numeravit. Deinde deceſſit ipſe D. Narcissus, nullis relictis filijs, condito testamento, in quo hæredem instiuit D. Hieronymum Calcanum eius agnatum, dote relicta dicta D. Iulia & sorori sue.

Presupponitur etiam in facto, in ciuitate Regij duo extare statuta; quorum alterum est sub rubr. Qui succedere debet at intestato. cap. 76. quo sanctum est; quod decedetēt ab intestato succedant primū filij masculi, exclusis filiabus, & descendētibus feminis, legitime tamen dotatis. Altero vero statuto sub rubr. Quod mulier dotata legitimē non posset habere regessum, ad bona paterna. cap. 84. cauitum est; quod mulier legitimē dotata à patre, vel ab ascendentibus, ex linea paterna, vel à fratre, sive fratribus ipsius mulieris, vel descendētibus masculis ipsorum fratrum de bonis prædictorū ascendentium, ad ipsa bona non possum amplius habere regessum ipsa mulier, nec descendētibus ex ea, extantibus fratribus, aut ascendentibus, vel descendētibus masculis legitimis, & naturalibus. Non præiudicando tamen, quominus parentes, frates, & descendētibus, ut supra, ipsi prouidere possint, ut de sua processerit voluntate in beneficium ipsius mulieris.

Querit, & dubitari nunc de tribus contingit, de quibus pro veritate, & iustitia expostulatur responsum.

Primū, an dicta D. Iulia dicatur ita legitimē dotata, ob dotem ei à D. Narciso eius fratre in testamento relicta, ut censeatur exclusa à bonis, & successione paterna, & fraterna?

Secundū, an dicta D. Iulia ob prædictum dotis legatum sit exclusa etiam à successione dicti D. Horatij patris sui; & si dotata ab eo non fuit; sed ab eius fratre D. Narciso?

Tertiū, admisso, quod dicta D. Iulia fuerit, ob dictū legatum dotis, exclusa à successione patris, existēte dicto eius fratre, an etiam censeatur exclusa, extincta linea masculina paterna, & fraterna?

Initium à Domino.

C O N S I L I U M M C L X X .

Dicitur si de propositis egregijs dubitationib. ita docte, & acutē responderunt tres grauissimi Iurisconsulti, hoc est Clariss. D. Annibal Marescotti interpres primarius in celeberrimo Gymna-

sio Parmensi, mihi arctissima, quæ eius est singularis humanitas, amicitia coniunctus, Excellens D. Io. Baptista Bussaneus in Curia Regensi Aduocatus distissimus; ac tertius alter benē eruditus, cuius nomē in eius responso scriptum non legi, ut omnis mea supervacanea viderit opera, & inane studium. Verum tamē, cū tam humaniter requisitus sim, ut meum qualecunque interponam iudicium, non grauabor iusto amici desiderio, quo melius, iustiusq; vistum mihi erit, satisfacere.

De prima dubitatione, an dicta D. Iulia dicatur ita legitimē dotata, ob dotem ei à D. Narciso eius fratre in testamento relicta, ut censeatur exclusa à bonis, & successione paterna? sentio, dictam D. Iuliam non censeri exclusam ex dispositione dictorum statutorū Regij. Huius veritatis demonstrandę gratia, distinguo atque constituo quatuor casus.

Primus, quorum est, quando filia fuit nupta, & dotata à patre viuente. Hoc casu, certum est, filia t̄ han censem recte dotatam, & consequenter esse exclusam à filio, fratreq; suo masculo. Ita Bart. in l. Titio centum. §. Titio genero, nu. 5. vers. primō, quando ff. de cond. & demonſt. qui dixit, hoc carere dubitatione. Et verē nemo est, quod sciam, qui à Bart. dissentiat, nec ratio aliqua est, qua ab eo licet dissentire. Et hoc casu recte, & sine controversia procedit dictum statutū Regij. cap. 76. simpliciter loquens, quod filia dotata non succedat. Hic casus nostro non conuenit, ut manifestum est.

Secundus est casus, quando filia t̄ non fuit à patre viuente nupta, & dotata: sed pater moriens ipsi filiae dotē in testō reliquit, ut posset nubere. Hoc etiam casu filia dicitur dotata, & consequenter exclusa à masculo. Ita sanè scribunt nouem & triginta ij grauissimi iuris interpretes, quos ex ordine recensere volui.

Bart. in dicta l. Titio centum. §. Titio genero nu. 5. vers. sed quando pater ff. de cond. & dem. & idem in l. non est. ff. de ritu nuptiarum. in l. cū plures. §. vlt. in ff. ff. de administr. tuto. & in l. qui pupillū ff. ad legem Iuliam, de adulterijs.

Baldus in l. non sine. num. 2. C. de bonis, quæ liberis, & in consil. 157. incipit, Gilius. col. 2. vers. in contrarium videtur. lib. 5.

Angelus, in consil. 349. Consultatio hæc. nu. 3. Caſten. in dicto §. Titio genero, nu. 8. in l. de diuine. in ff. ff. soluto matrim. & in l. i. in ff. C. vnde vir, & vxor.

Abbas in rub. extrā de sponsal. in fine.

Ancharanus, in consil. 68. col. 1. vers. si igitur.

Ang. Aret. in §. fuerat. nu. 34. inst. de actio.

Alex. in consil. 13. nu. 10. lib. 3.

Crottus, in consil. 35. nu. 51. qui testatur communem esse opinionem.

Socinus senior, in rub. ff. soluto matrim. nu. 8. & in consil. 207. nu. 3. in ff. lib. 2.

Iafon, in dicta rub. ff. soluto matr. nu. 14.

Baldus nouellus, in trac. de dote, parte prima in principio. num. 20.

Capegius, in simili tract. de dote, parte quinta. q. 30. nu. 2. in nouis tractatibus est, in trac. de statutis excludentibus feminas. q. 10. tomo 2.

Ruinus, in consil. 34. nu. 7. & in consil. 65. num. 7. in fine lib. 2.

Brunus, in tract. Quod stantibus masculis, feminæ non succedant. art. 6. nu. 222.

Bero. in consil. 47. num. 33. lib. 1.

Parisius, in consil. 62. nu. 7. lib. 3.

Rubeus, in consil. 74. nu. 1.

Curtius iunior, in consil. 10. nu. 9. vers. huic enim.

Franciscus Cremen. in singul. 3.

Par-